

Heden, verleden en toekomst van het GLB

20 mei 2026 | Petra Berkhout

De vier hoeden van het GLB

Stresa
Sicco Mansholt

Mac Sharry
hervormingen

Verklaring van Cork

De toekomst?

Het begin

- 1958 Stresa conferentie over het te voeren landbouwbeleid
- 1962: marktordening granen en aanverwante producten
- 1968 Plan Mansholt om de Europese landbouw te hervormen
- ≈ jaren '80 productiebeperkende maatregelen
- Ruzies met handelspartners

Foto: Marten Grupstra

De hoed (CAP) van het GLB

- Mac Sharry hervorming 1992
 - Van prijssteun naar directe inkomenssteun
 - Eerst per regio en gewas/dier anders
 - In de loop der tijd naar 1 toeslag, heet nu basisinkomenssteun
- Opende de weg naar grotere marktorientatie en overeenkomst in kader van GATT/WTO

De 'hoed' (CAP) van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

De conferentie van Cork – 1996

- Verklaring van Cork: agenda met 10 punten voor een volwassen plattelandsbeleid
- Kaderverordening 1257/99 keerpunt: de wirwar van regelingen in een verordening gebracht
- Duidelijke eisen aan programmering, monitoring en evaluatie
- Noodzaak tot consultatie diverse maatschappelijke partijen

De toekomst – een paar bespiegelingen

- Van inkomenssteun naar betalen voor publieke diensten
- Focus op ketens – niet enkel primaire producenten
- Zet in op weerbaarheid voedselsysteem via circulair en meer plantaardig
- Ontwikkeling landelijk gebied kan niet enkel steunen op ontwikkeling van de landbouw

Vragen?

Petra Berkhout

Petra.Berkhout@wur.nl

Wageningen Social and Economic Research

